Biologia i ekologia

Niedźwiedzie prowadzą samotniczy tryb życia, choć obserwacje z Bieszczadów wskazują, iż niedźwiedzie mogą tolerować obecność innych osobników w miejscach obfitujących w pokarm.

Ruja u niedźwiedzi trwa od maja do początków lipca. Samica może kopulować z kilkoma partnerami. U tego gatunku występuje ciąża przedłużona, co oznacza, iż do właściwego rozwoju embrionalnego dochodzi z 5 miesięcznym opóźnieniem od zapłodnienia. Diapauza powoduje także, iż młode z jednego miotu mogą pochodzić od różnych samców. Niedźwiadki rodzą się w gawrze w okresie przypadającym na sen zimowy- od grudnia do marca (Spady i in. 2007). Młode (1-3 osobniki) ważące zaledwie 350-500 gramów są ślepe i nagie, a przez to bardzo wrażliwe na wychłodzenia. Opiekuje się nimi wyłącznie matka – nawet do 4 roku życia (Steyaert i in. 2011). W okresie prowadzenia potomstwa samica nie wchodzi w ruję. Impulsem do opuszczenia matki jest najprawdopodobniej okres godowy, podczas którego dochodzi do rozpadu grupy rodzinnej (Selva i in. 2011).

Późnym latem i jesienią drapieżniki te intensywnie żerują, gromadząc tłuszcz będący rezerwą energetyczną podczas snu zimowego. Zimę spędzają w gawrze – jest to zazwyczaj dobrze jama w skale lub pod wykrotem drzewa, choć zdarzają się także gawry powstałe w młodnikach poprzez obalenie drzew w konstrukcję przypominającą namiot. W okresie ciepłych zim oraz wobec dostępności wysokoenergetycznego pokarmu (np. na łowieckich nęciskach) samce niedźwiedzi mogą być stale aktywne lub też ich spoczynek może być nieregularny.